

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnez.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: *H. Duka, Hermann*
Schick, Rudolf Moser, A. Oppelt
Nachfolger; Anton Oppelt, J.
Duméril. în Budapesta: *A. V.*
Goldsberger, Eckstein Bernai; în
București: *Agence Havas, Suc-*
ursale de Roumanie; în Ham-
burg: *Karolyi & Löbmann.*
Prețul inserțiilor: o seriă
garmond pe o coloană 6 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII

„Gazeta” iese în ziua care dl.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colecționi.
Abonamentul pentru BRASOV
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 80 etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusa în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 6 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 132.

Brașov, Mercuri, 14 (26) Iunie

1895.

Ciangăii din Moldova.

În timpul din urmă atât presa maghiară, cât și scriitorii și literații unguri, s'au ocupat la diferite ocazii cu sârta așa numiților „Csángo-magyarok” risipiți prin părțile Moldovei.

În materia acesta a publicat și foia kossuthistă „Egyetértés” dela 23 Iunie un articol, ce are pretenția de-a spune adevărul în cauză și se crede a fi în drept, să dea un plan de mântuire a „fraților” de sub regimul „apăsător” și „romanisator” de dincolo.

Organul kossuthist începe prin a spune, că „Maghiarii” din Moldova purtă luptă grea pentru a-și susține maghiarismul. Ei au rezistat cât au putut, acum însă trebuie să sucumbă sub greutatea sarcinelor, ce le impune o luptă disperată de rasă, purtată contra tendințelor de-a fi desmoșteniți de sentimentul național și de conștiința etnică. În Moldova — dice „Egyetértés” — sunt 400(?) de comune, în cari locuiesc Maghiarii, și dintre acestea în 200 ei trăesc în masse preponderante. Ei au cauză adevărată de a-se plânge, de-orece „sentimentele naționale nu le sunt respectate de către autoritățile române și sunt siliți a suferi tot felul de brutalități ale opresiunii”.

După-ce pretinde a arăta, cum, în urma tratamentului „barbar”, ei și-au pierdut limba, fiind romanisati, și după-ce spune, că societatea maghiară din Ungaria nu se interesează de această stirpe arpadiană, foia kossuthistă dice, că acești „Maghiari” sunt mai toți romano-catolici, n'au însă comunitățile lor bisericesci, nu cunosc preoți maghiari, de-orece propaganda fide li-a trimis din timpuri vechi tot numai preoți italieni, cari „nu numai, că nu se simt atrași de limba și naționalitatea credincioșilor lor, ci dimpotrivă ei mai ales oblesc căile pentru interesele romanisării și apasă înclinațiunile maghiare”. Și apoi, ce e și mai „trist”: „până acum nici din partea guvernelor maghiare, nici din partea clerului înalt catolic maghiar, nu s'au făcut încercări, ca propaganda fide din Roma să nu mai trimită în misiune preoți italieni, ci maghiari”.

Ne spune apoi „Egyetértés”, că „Societatea regnicolară maghiară”, ce s'a înființat de curând în Budapesta, a făcut în privința acesta pași la Curia romană, de unde a primit lămurirea, că „dacă clerul maghiar catolic s'ar adresa în mod tacticos către St. Scaun, acesta n'ar pune piedecă planului, de a-se trimite în misiune preoți maghiari, mai ales, că acesta ar armoniza și cu interesele catolicismului, știut fiind cum prin preoții italieni Maghiarii din Moldova se romanisază mai întâiu, apoi trec în sinul bisericeii greco-orientale”.

După-ce descopere acest plan, foia ungară provacă pe primatele din Strigoni și întrăgă preoțimea catolică înaltă maghiară, să folosescă momentul și să-și pună în cumpănă

tată autoritatea în interesul susținerii elementului maghiar din România. Cei dela „Egyetértés” cred, că s'ar afla destui preoți catolici maghiari, cari ar trece bucuros Carpații, ca apoi să scape de totala „contopire” elementul maghiar. Face dér apel la acest cler, să pună totă grija și ostentela pentru salvarea „sângelui maghiar” din străinătate.

Acesta e în resumat cuprinsul articolului din cestiune.

Nu este nici decum chiămarea noastră, de a apăra ori justifica faptele și procederea autorităților statului român față cu supușii săi Ciangăii, ca astfel să svânturăm inviniurile lipsite de ori-ce temeiuri ale foicei unguresci. Și am fi trecut pôte chiar cu vederea peste scrisesele lui „Egyetértés”, dacă ele n'ar cuprinde nisce revelațiuni importante pentru frații noștri de peste Munți, și dacă nu s'ar face și o espesă provocare la Roma și la clerul catolic maghiar din Ungaria, îndemnându-l la un amestec, în vederea unui pericol închipuit.

Cestiunea însă fiind de actualitate, ținem de necesar a ne ocupa, așa mai în trecet, cu partea ei istorică și a face și câte-va observări imparțiale.

Așa numiții „Csángo-magyarok” din România, nu sunt alt-ceva, decât nisce Sécui catolici, cari au fugit odinioară din Transilvania în Moldova înfiorați de tirania boerilor unguri ardeleni și de frica de a-i face Calvinii cu sila. Ei sunt stabiliți în comune, începând dela Bacău, pe sub munți, până la Prut spre Basarabia. Numărul lor pôte să fiă adî cam de 40—50,000, și nici decât nu locuiesc în masse și în proporțiuni numerice atât de considerabile, cum crede a sci „Egyetértés”.

Până pe la anii 1840 Ungurii de dincóce nici nu visau de existența „fraților” lor de dincolo, cu atât mai puțin putea fi vorba despre „Maghiari” său „Sécui” în alte părți ale României. Nisce archeologi unguri însă, cari au luat câmpii și delurile pentru a căuta léganul Maghiarilor în Asia mică — cum îl caută adî Zichy — trecând peste Bucovina prin Moldova spre Prut, au dat de nisce colonii compuse din așa numiți „csángo”.

Mai târziu publiciști unguri provocară — cum face acum „Egyetértés” — episcopatul romano-catolic maghiar, să se întrepună la Papa în favórea acelor „frați” și să le dea parochii maghiari. Scaunul Romei însă nu s'a abătut dela usul observat, și a continuat a trimite în misiune tot preoți italieni. Ast-fel Ciangăii din Moldova stau și adî sub episcopii latini, au mai numai parochii italieni, și abia dincóce de Milcov sunt câți-va călugări franciscani bulgăresci, său mai bine đis o amestecătură de maghiaro-Sécui, Nemți și ici côle câte-un Român.

Nu se pôte nega, că mulți dintre ei și-au pierdut limba, însă nu și-au pierdut prin asupra și forța de care vorbește „Egyetértés”, căci

atâta amar de timp elementul român nici grija n'avea de Ciangăii kossuthistilor, li-a dat bună pace, nu i-a atins în limba și obiceiurile lor. Ér decât totuși s'a întemplat să-și piardă idiomul, acesta nu este decât urmarea firăscă a trândăviei, lenei și nesciinței lor, mai contribuind și catolicismul.

Că Ciangăii din Moldova n'au putut să-și piardă limba în urma asupra și din următoarea împrejurare. Ori și cine scie, că Armenii rămași în Moldova sunt și astăzi Armenii cu legea și naționalitatea. Dacă elementul român ar fi exercitat asupra, atunci trebuia să se fi prăpădit și Armenii.

Acesta însă nu s'a întemplat și nici nu se întemplă, ca bună oră în Ungaria și Transilvania. Său dóră este cine-va, care să nu scie, că toți Armenii și Bulgarii trecuți în Transilvania, au fost mai întâiu catolici, apoi maghiarisați sub regimul legilor asupraite!

Ciangăii din România însă n'au fost nici nu sunt constrinși a trece la religia greco-răsăritenă, ca pe calea acesta să-i contopescă naționalitatea. România n'are și n'a avut legi surgrumătoare de legea și limba altor naționalități, cum sunt de pildă legile unguresci, dinainte și după 1832; nici nu vei găsi în România urme de „natio tolerata”, cum găsesci în Transilvania la tot pașul. În Transilvania drepturile politice până la 1848 erau grozav de limitate, în cele mai multe casuri cassate de regi și diete. Răsfoiască onorabili dela „Egyetértés” paginile istoriei și faci nițică asemănare între stările din Ungaria și Transilvania și între cele din „Valahia”, cum le place lor a numi Țera românească, și vor vedé, că neasemenat mai bine li-au mers Ciangăilor din Moldova, decât confesiunilor române din patriă. Cine nu-și aduce aminte de maxima afurisită: „extirpatio radicitus populi valahici”, când confesiunea greco-orientală era călcată în picior; când învătarea fiilor ei la școle era oprită; când carierele de neguțători și meseriași erau închise pentru Români; când nobilimea română, supusă bisericescei superintendentului reformat, ér mai târziu episcopilor catolici, s'a maghiarisat; când preoții greco-răsăriteni erau prinși, bătuti și aruncați în temniți pentru totă nimica și când nici unui țeran nobil nu i-se permitea să-și însușescă proprietate de pământ, pentru-că era oprit prin lege.

Ne vor dice însă contrarii noștri, că așa erau vremurile atunci. Da, așa erau, și adî nu-i cu mult mai bine pentru nemaghiari în multe privințe. N'au drept prin urmare ómenii dela presa maghiară a ridica în lume inviniura, că elementul și autoritățile române din regatul vecin suprimă viața națională a Ciangăilor, căci chiar de ar voi să o facă, ei n'ar avé nici un interes să se folosescă de arma opresiunii, din simplul motiv, că Ciangăii pentru cari

se vaeră „Egyetértés” abia decât vor să mai țină la limba și naționalitatea lor. Ei, cum am đis, nu din cauza asupra, ci din cauza propriei lor trândăvii și nesciințe și-au pierdut mare parte limba, datinele etc. căci, de, — se simt bine, fôrte bine sub regimul de adî român și n'au cauză de a-se plânge de-o tractare neumană.

Statul român n'are nevoie de intervenirea nimănui pentru cetățenii săi. Acolo drepturile și libertățile se impart cu măsură egală, căci România este țera libertăților pentru ori-care cetățen, fără deosebire de religie și limbă; ea dă drept și hrană chiar și veneticilor, cari atât de mult abuzază de ospitalitatea ei.

De încheiere mai observăm, că este o batjocură și rușine pentru Transilvania și Ungaria, că din aceste țeri emigrăză cu sutele și miile în România cea defaimată de șovinismul unguri, pe când de-acolo nu se strămută mai nimeni cu locuința aici. Acesta e dovada cea mai strălucită, că luată în înțeles juridic „barbaria” — de care ne vorbește „Egyetértés” cu privire la purtarea autorităților române față de Ciangăii din Moldova — este cu mult mai mare dincóce, decât dincolo de Carpați, unde de altcum nici nu există.

Afacerea maturisanților din Blășiu, întră, precum ni se anunță din Blășiu*) într'un stadiu și mai acut. În 12 l. c. a sosit un răspuns telegrafic al ministrului Wlassics la adresa de protestare a Consistorului. Ministrul își susține dispozițiunea volnică ordonând, ca **esamenul de maturitate la gimnasiu să se facă numai după ce se va fi terminat investigația ordonată.** Privitor la investigația pusă în vedere de ministrul Wlassics, a sosit alaltăieri din Clușiu avisul dat de directorul suprem, prin care se face cunoscut direcțiunei gimnasiale, că la cercetarea acesta va asista, pe lângă procurorul Csiki din Alba-Iulia, și corpul profesoral din Clușiu.

Corespondentul nostru adauge, că această procedere de ne mai pomenit abus și ingerință ilegală, a produs o legitimă indignare.

CRONICA POLITICĂ.

— 13 (25) Iunie.

O telegramă din Sofia aduce vestea, că generalul român Lahovary, șeful statului major român, a sosit în Plevna însoțit de 22 oficeri români. Autoritățile civile și militare au făcut o primire cât se pôte de amicală óspeșilor din Bucuresci.

Referitor la situația din Austria se anunță următoarele din Viena: Parlamentul a fost amănat până adî, Marti. Conservativii au ținut Sămbătă seara o adunare, unde fostului ministru Falkenhayn și contelui Hohenwart li-s'au făcut mari ovațiuni. Partida a enunțat, că va sprigini actualul guvern provisor în problema, de-a duce la sfârșit afacerile curente, mai ales votarea

*) Scirea am primit-o ieri după încheierea foii. — Red.

budgetului. Foile partidei însă die, că în actualul ministru președinte nu se poate pune atâta încredere, ca în Windischgraetz, și în nici unul din membri noului guvern nu află înlocuite persoanele și politiciile din cabinetul dimisionat, care au reprezentat principiile conservative. — Din Praga se anunță, că încetarea stărei excepționale este în ajun. Pertractările de compromis între partida Cehilor-tineri și a Cehilor-bătrâni s'au început deja.

Din Viena se telegrafiază, că în cercurile parlamentare s'a lătit scirea despre retragerea lui Plener dela conducerea partidei germane unite, în fruntea căreia a stat 15 ani. Se dice, că el se va retrage de tot din politică.

Alătăieri au apărut, în formă de documente, acușele lui Cavalotti contra lui Crispi, pe cari li-a publicat într'un supliment al ziarului „Don Chisciotte”. Pe două câte câte întregi, Cavalotti spune multe faze în viața lui Crispi, acuzându-l, că nile prin crime mari și sprijinindu-și în comisiunile parlamentare, a făcut să se ia o hotărâre în odecorația numai. A' că Reinach a cerut Martie 1891. Se știe că Reinach a cerut odecorația pentru un război în „Ratazii Urcum Crispi” și a lui regesot, și i-a spus, banino, „mari greutăți contra decorării că se luă, el însă i-ar da bucurii 60,000 lui Crispi ar regula afacerea. Dîcînd acestea Crispi scose un cek de 60,000 fr. Ratazii sări sus și dice: — „Lasă-mă în pace. Ce vor dice acuși Francesii, când vor scîi, că la noi se capătă decorații pe bani.” — „Nu-mi dau lecțiuni” dice Crispi iritat. — „Nu-ți dau lecțiuni, decât îți spun, că d-ta primejduesci onora regelui și a țării. Dă 'ncôce documentele referitoare la decorație.” — „Nici-odată!” strigă Crispi. Apoi cei doi ministri se despărțiră. În consecență, Cavalotti dice, că Crispi voia să dea cei 60,000 franci spitalului Mauritus, ca să câștige astfel decorația, însă regele a refuzat. Aceasta este numai una dintre gravele acușe, ce Cavalotti le aduce contra actualului ministru-președinte italian Crispi.

Crisă ministerială în Anglia.

Anul acesta este al criselor ministeriale. Cad ministri ca snopii, căci bag' s'eama așa este obiceiul constituțional, se cadă, când în parlamente nu intrunesc majoritatea de voturi în cutare chestiune dela ordinea țării.

Cea mai prospătă crisă ministerială a izbucnit în Anglia, cel mai constituțional și parlamentar stat din întreagă Europa. Scirile mai nouă ne spun, că cabinetul-Rosebery și-a dat dimisia Duminecă.

Guvernul-Rosebery a pășit în urma lui Gladstone, moștenind dela acesta o sumă de chestiuni delicate: chestiunea Irlandezilor, (Home-rule), reforma camerei lordilor prin ștergerea drepturilor ereditare ale acestora ș. a. Este știut, că lordii englesi au combătut desfacerea uniunii irlandeze, éi liberalii amenințau în schimb cu disolvarea camerei lordilor.

Așa d'era chestiunea-irlandeză în Anglia s'apără încaut-va cu politica bisericască din Ungaria, întru cât adecă între cele două camere legislative s'au produs conflicte serioase și în Ungaria și în Anglia. Mai s'apără stările dela noi cu cele din Anglia și în ceea ce privește sdruncinarea raporturilor de partid. O fracțiune a partidei liberale din Anglia s'a aliat cu conservativii, éi altă fracțiune, mai numărosă și în frunte cu Gladstone, a dat mâna cu radicalii și cu Irlandezii. Și precum Tisza, așa și Gladstone s'a retras dela conducerea afacerilor, lăsând executarea politice sale urmașilor și aderenților săi. Invătăciii însă par a fi mai slabi, ca măestrul, și nioi Rosebery nu pôte duce la sfîrșit programul lui Gladstone.

Se vorbește de mult despre disolvarea parlamentului engles și despre nouă alegeri pentru camera, care să voteze Home-rule, să casseze privilegiile lordilor și să

separeze biserica de câtră stat, reformă agitată de radicali. Până acum însă nu s'a dat nime în serios aceste vești, și cu atât mai puțin lumea se aștepta la o crisă ministerială.

Scirea despre retragerea cabinetului-Rosebery a surprins deci foarte mult cercurile politice. Forma în care acest guvern s'a dat vot de neîncredere, este foarte ridicolă. Deputatul Brodick a propus, ca din plata ministrului de războiu să se subtraga 1000 fl., și propunerea acesta s'a primit cu 132, contra 125 voturi. Guvernul a cădut așa-d'era o minoritate de 7 voturi, fapt, pentru care nu numai ministrul de războiu Campbell, ci întreg cabinetul a dimisionat.

Acum lumea s'ar sfarmă capul cu întrebarea, că ne va urma la guvern? Dacă Rosebery se duce, liberalii n'au alt conducător probat, ca el, oare să pôta forma un guvern dintr'o partidă cădută. Conducerea afacerilor Angliei ar lua-o bucuros în mâna lor conservatorii în frunte cu Salisbury, dér ei n'au majoritate în parlament, și prin urmare ar fi și ei avisați la disolvarea camerei, ca făcîndu-se nouă alegeri, să încerce a câștiga o majoritate.

La tot cazul, se crede, că va trebui să urmeze această disolvare, și din nouă alegeri să se formeze o partidă cu majoritate, din care apoi să se numescă un guvern.

Turburări în Macedonia.

Eri am semnălat pe scurt, că în Macedonia au izbucnit turburări, cari au avut consecințe sângerose între resculați și miliția turcescă.

Pentru lămurirea chestiunii, dăm aci următoarele esplicări:

Pôrta a trimis țările trecute o notă Bulgariei în afacerea agitațiunilor din Macedonia. Documentul acesta îmânănt guvernului bulgar de câtră comisariatul Nebil-bey, se ocupă cu organizația și programul comitetului macedonen din Bulgaria, arată tendințele lui revoluționare și pretinde să fie disolvat. Între altele nota acesta amintese, că în Macedonia au fost deținuți patru emisari, trimiși acolo din Bulgaria.

Din Sofia se respunse la aceste invinuții, că nu este lucru dovedit, decât acești patru oameni sunt trimiși din Bulgaria, nief nu se scie decât ei sunt emisari politici, ori bandiți ordinari. Despre comitetul macedonen din Bulgaria se dice, că în înțelesul dispozițiunilor legale bulgare asupra dreptului de asociare și adunări, nu se pot face pași contra acestui comitet, câtă vreme el se mișcă între marginile presorise de lege. Prin urmare guvernul bulgar respinge pretenșiunea Pôrtei, de a disolva comitetul macedonen.

Într'acestea „Agenția Balcanică” comunică scirea telegrafică, ce am reproduc'o și noi ieri, referitor la atacurile sângerose dintre soldații otomani și resculații din trei comune ale Macedoniei. Mai adăugem, că după „Pravo”, organul comitetului macedonen, o altă cătă de resculați a măcelărit, într'un atac, o companie întreagă de soldați turcesci.

Tot această fôia atrage atențiunea asupra articolului „Deschide-v'ți ochii” publicat în „Svoboda”, ziarul lui Stambulov, care în chestiunea reformelor macedonene impută guvernului bulgar neactivitate și dice între altele: „Dacă guvernul lasă să trecă momentul favorabil, atunci poporul bulgar îl va bate cu pietri, éi urmările le va purta principele.”

De altfel „Pravo”, organul comitetului macedonen, publică un articol — dice o telegramă, ce i-se trimite din Sofia lui „Bud. Hirliap” — în care atacă vehement pe Turcia și provocă pe Macedoneni, să se răscole contra Turciei.

Tot mai mult se încurcă așa d'era lucrurile în Orient, și cine scie, decât scînteia mică nu va produce un foc mare europén.

SCIRILE ȚILEI.

— 13 (25) Iunie.

Monarhul la Huedin. Maiestatea Sa, cu ocaziunea manevrelor de toamnă, va veni la Huedin în dimineața țării de 22 Septemvru n., va fi încauartat în casele deputatului dietal Barcsay Domokos și va petrece acolo până în s'era țării de 26 Septemvru, când va pleca din Huedin.

Episcop catolic, cărui nu-i place vulturul cu două capete, adecă emblema austriacă, este de sigur episcopul Császka. Pe biserica catolică din Zombor se afla un vultur cu două capete, care scotea ochii și viniștilor. Orașul a făcut, ca vulturul să fie depărtat, ceea ce a luat spre știință și Császka și în bucuria lui a trimis credințioșilor săi din Zombor *corôna maghiară*, pe care acestia au pus-o în locul vulturului austriac, ce, după „*Házánk*”, deci de ani își usurpase dreptul de-a sta în fruntea bisericăi.

Gimnasiul minoriților din Șimleul Silvaniei, după cum asigură „*Aradi Közlöny*”, va fi definitiv îndeştrat din partea ministrului de culte Wlassics cu dreptul de *publicitate*. Această distincțiune, dice numita fôia, li-se dă minoriților pe baza activității dezvoltate de ei în interesul maghiarizării. — Va să dice pot să ese din acel gimnasiu cei mai mari măgari, numai Maghiari să fie. Aceasta e principala calificația pe care o ia Wlassics în considerația.

Spitale în comune. În ministeriul unghuresc de interne se speră, că cu timpul se vor pute înființa spitale mai mici în toate comunele. Din cauza acesta, ministrul de interne va înființa pentru esposiția milenară un spital de model, care va costa în total 6000 fl. și care va avé să servescă ca model pentru spitalele, ce se proiecteză a se înființa prin comune.

Atelierul industrial din Simeria, unde se prepară bășeti pentru a deveni muncitori la fabrici, ori conducătorii unor asemenea muncitori, este cercetat în prezent de 28 elevi, dintre cari 15 sunt Săcui, éi 13 fii de coloniști din Simeria. Va să dice numai copiii maghiari, ori maghiarizați au fost primiți anul acesta în atelier. Ei sunt instruiți în fărăriă și lăcătușeria, dăndu-li-se și ore-cari cunoscințe teoretice.

Flotă englesă în Asia mică. Din Constantinopol se telegrafiază, că flota englesă care s'a concentrat în golful Alexandrette, a plecat de-acolo la 23 l. c. și în calea sa va atinge mai multe porturi din Asia-mică până la marea Egeică.

Doritorilor de-a deveni funcționari de poste și telegraf li-se face cunoscut, că direcțiunea de poste și telegraf din Clușiu publică concurs pentru 108 posturi de practicant. Concurenții au să fie absolvenți de școalele medii, ori alte institute cu același rang, avînd testimoniu de maturitate, să fie trecuți de 19 ani și să aibă calitatea de cetățeni ungari. Petițiunile, scrise de mâna proprie și provădute cu atestat de botez, medical, de moralitate și școlar, au să se înainteze până la 31 Iulie n. c. acelor direcțiuni postale, unde respectivii ar dori să capete aplicația, anume: Budapesta, Cășovia, Clușiu, Oradea-mare, Timișoara, etc.

Candidații primiți vor avé o diurnă de 1 fl. și, la provocarea direcțiunei, sunt datorți până la 1 Septemvru n. c., ori chiar și imediat, a ocupa postul la care vor fi numiți. Informațiunile mai de-aprîpe se pot lua dela d-l director de poste și telegraf din loc.

Petrecere de veră se va arangia în comuna Vasas-Sântiôna în favorul bisericăi gr. cat. de acolo la 14 Iulie n. c., în localitatea parohială sub scut. Prețul intrării: de persoană 1 fl., în familie 3 fl. Inceputul la 4 ore p. m. Pentru comitet: Auxentiu Mureșan președinte, Ión Godolean cassariu, Nic. Kabdebb secretar, Tic. Tinc controlor. Suprasolviri: N. în data în diare. Vic.

tualele rămân în prevederea stimatelor familii. Despre ospătar se va îngriji comitetul.

Tîrgul de țără din Lăpușul unghuresc, în com. S.-Dobocă, ce după obiceiul avea să se țină în 5-6 Iulie st. n., anul acesta se va ține, excepțional, în 8-9 Iulie st. n.

Dela Kiel.

Étă documentul, pe care cancelarul imperiului l'a pus în piatra fundamentală din urmă a canalului:

„Opera, la care buicul nostru împăratul Wilhelm I., în numele imperiului, a depus p'etra fundamentală în 3 Iunie 1887, nemijlocitul împreunător al mărilor germane stă gata înaintea noastră. Aceasta elocuentă dovadă a diligenței patriotice și activității germane, s'a produs pe lângă participarea plină de bucurie și de speranță a tuturor membrilor imperiului, sub vedita ocrotire a ceriului, a cărui grație a scutit patria de conturbarea păceii pe întreagă durată zidirei. Dacă aci cu deplină mulțumire putem vedé, că am ajuns mai aprîpe de împlinirea acelor speranțe, pe cari imperiul legatu-le-a de drumul pe apă construit între Marea nordică și cea ostică spre scopurile flotei comerciale și spre cele ale flotei de războiu, — ne servese spre mare bucurie, că încungiurați de splendidul cerc al înalților noștri aliați, în prezența reprezentanților poporului și în binevîduta prezență a trimișilor acelor puteri prietinoase, ale căror escadre putem să le salutăm în primul și cu ospitalitate deschisul nostru port strategic, — putem să predăm circulațiunei acest drum de apă. În tocmăi pe-cum considerăm de cea mai prevalentă datoriță a chiămării noastre împărătesce, ca prin susținerea păceii să asigurăm tribunilor germane succesele realizate pe terenul bunăstării naționale, a libertății și moralității, tot în același mod nisum într'acolo, ca în marea concurență, să creăm drum liber muncii patriotice și în chiămarea sa să o apărăm de primejdi. Dér canalul acesta nu servese numai spre binele comerțului, navigațiunei și puterii armate a patriei. Când deschidem canalul pentru frecuența universală, punem la dispozițiunea tuturor națiunilor, cari se ocupă cu marina, toate avantajile împreunate cu folosirea canalului. Fiă acest canal opera păceii, și în lupta națiunilor dezvoltată pentru bunurile păceii, face acest canal în toate timpurile cele mai bune servicii! Tot-odată dorim să ridicăm aci monument pentru deschiderea unei nouă căi de comunicațiune, prin care voim să ne achităm de o parte a recunoștinței, cu care poporul german datorește marelui său împărat, care înainte de asta cu 25 ani a unit triburile germane și în înțelepă sa prevedere a făcut inceputul acum terminatei opere. Abundanta binecuvîntare, care a însoțit guvernarea neuitatului împărat, planeze asupra acestei opere!”

Din Bucovina.

„Lovesce păstorul și se vor imprăștia oile”. Zech. 13, 7.

Așa a dis ore când profetul Zacharia relativ la Christos și din acest punct de privire se vede că plecă și corespondența „Tribunei” din N-rul 117 dela 25 Maiu 1895. În corespondența acesta, corespondentul se apucă de actualul administrator, voind a-l discredită în fața arhidieceșei. Nu sunt apărătorul administratorului, numai una i-aș dice, că voind să înghită mult de-o dată, a sfcilit'o.

Și étă de ce: Corespondentul spune cum stau lucrurile în arhidieceșă, arată, că totă pricina cauzei este trifoliul, cum numesce el pe clică. Până aicea nimenea nu-i pôte nimic obiecta, ba sute de suflete îi doresc sănătate, că are curagiu de-a combate réul, ce s'a înrădăcinat, luând pe clică cu „*Calătorescu*” din două părți la bătaie cu scop, d'ora să'ar pocăi. Éra de ore-ce de pocăit nu-i vorba, căci lupul își schimbă numai p'ercul, dér năravul ba, se vede că se lupă întru acolo, de-a sparge clică, și acesta este dorirea întregei arhidieceșei.

care eștăptă numai ziua, când se se stringă și se ceară, dela administrator și guvern, desridicarea iobăgiei pe terenul bisericesc.

Acastă idee o manifestăză corespondența „Tribunei“ subscrisă de către „Un preot ortodox“, și tot acastă idee o exprimă și „Călătorescu“. Este însă între dênșii o divergență și acăsta este, că corespondentul „Tribunei“ nu sciu din cari motive se apucă de cuvintele administratorului Arcadie, ce le-a vorbit cu ocaziunea când clerul din protopresviteria Cernăuțului i-a gratulat și i-a dorit și la mai mare. Acăsta n'a fost cu cale, căci administratorul Arcadie din prea mare modestia a spus: „recunosc, că nu pot fi egal cu Silvestru“. Acăsta o spune fiă-care succesori, fiă la împărăția, fiă la episcopie, și se face din pietate cătră cel repausat și din modestia succesoriului. Așa-i de când există lumea și tot așa a făcut și Arcadie în modestia sa prea cunoscută.

Acăsta o scie fiă-care bucovinên, că Arcadie nu-i omul care se luptă pentru domniă, dăr deore-ce e la rând, nu i-se pôte obiecta, decât a vorbit nesumeș și modest după cuvintele apostolului Paul, care arată, cum trebuie să fiă episcopul: „un noviciu, ca nu îngâmăndu-se, să cadă în cursa diavolului“ I. Timot. 3,6.

Aceste cred, că sunt destul de-a arăta, că decât corespondența s'a largit din cause nepricepute prea departe, prin acăsta se zădărnicesc toată acțiunea. Când dai în dreapta și 'n stânga și nimic nu-i bun pe acest pământ, se pôte ore, ca și scriitorul lor să nu fiă preocupat s'eu pôte influențat? Dacă clică nu-i bună, ce-i lucru constat și chiar unii dintr'ênsa țic c'au făcut prea multe hatăruri, atunci nu rezultă, că și administratorul nu-i bun numai din simpla causă, c'a vorbit din modestia și nu din îngâmfare. De-acăstă opinie sunt toți, și cred, că și corespondentul „Tribunei“ le-a recunoscut și-și va da silința în viitor a lucra după interesul general și nu după cel propriu, căci numai așa va fi bine venit și slăvit.

Avem multe alte, cari ne mănâncă, ăr de ne vom desbina, nimic nu se va scoosi și clică tot clică va fi. Să ne unim, să nu pierdem terenul ce cu multe sudori l'am câștigat, căci diavolul pândesce ca un leu, pe cine s'el înghită.

Călătorescu.

Coresp. „Gaz. Trans.“

Săliște, 23 Iunie 1895.

Stim. D le Redactor! Corespondentul „Tribunei“ a trimis din Cut un raport detaiat și corespondentor adevărului despre decurgerea adunării generale din êst an a despărțământului din Săliște al „Asociațiunii transilvane“. Onor. redacția a amintitului țiar a ajuns însă în perplexitate, fiind vorba să laude meritele unei persoane, care nu e uneltă orbă a ei, însă neputând refusa publicarea — raportorul e cumnat cu o persoană conducătoare de-acolo — a șters, ce nu i-a convenit, și nu a amintit nici o singură dată numele actualului președinte al acestui despărțământ, d-l Dr. Liviu de Lemeni, dără cu scopul, ca cei ce nu cunosc împrejurările de pe aci, să credă, că încă tot d-l protopop Dr. N. Maier e harnicul președinte, căruia în decurs de 3 ani nu i-a succes — „pe lângă toată buna-voință“ (in calitate de președinte) nici măcar să constituie comitetul (vorbele d-sale rostite cu ocaziunea adunării generale din anul trecut), cu toțe că de astădată prin *absența d-sale* a documentat, că n'a voit, ca despărțământul să progreseze.

De, decât ar fi conducerea centrului în mâna „Tribunei“, ca să pôte face și aci politică de clică, sigur ar fi comandat pe toți preoții și dascălii din protopopiat să se prezinte și facă membri, dără de astădată au absentat toți (câte-va exceptiuni.)

Un domn membru dela redacțiunea „Tribunei“ ulterior a mai aflat de necesar să scrie corespondentului din Cut, că ce are să însemne astfel de raport, prin care laudă pe un „netribunist“? Au dără s'a aruncat în brațele ler? etc. etc.

Astfel de spirit pare că domnetoe de present în redacțiunea „Tribunei“.

U.

Apel)

cătră foștii membri ai societăței academice „România Jună“.

Adresăm rugarea cătră toți foștii domni membri ai societăței academice social literare „România Jună“, să bine-voescă a ne trimite cât mai curând adresele D-lor, pentru de a-i pute informa despre toțe dispozițiunile, ce le-am luat și le vom lua pentru sôrbarea iubileului de 25 de ani ai asistenței sale.

Adresa: Viena IX/2 Lazarett gasse Nr. 26.

Pentru comitet.

Stud. tech.
T. Popovici,
secretar.

Stud. med.
A. Fodor-Crețulescu,
președinte.

SCRIRI ULTIME.

Budapesta, 24 Iunie. După cum este informat „Magyarország“, comisiunea, care pregătesce lucrările conferenței interparlamentare din Bruxela, a primit propunerea grupului român de a-se pune la ordinea zilei *ceștiunea română*.

Belgrad, 27 Iunie. Sciri sosite aici din Macedonia, Albania și Serbia-vechiă asigură, că de fapt *poporațiunea s'a răsculat pe întregă linia contra autorităților turcesce*, mai ales *contra miliției*. Răsculații sunt armați cu iatagane și proclamă de *independentă Macedonia și țările surori*.

Guvernul sêrbesc a trimis la frontiera turcescă corpul de armată din Niș.

Roma, 24 Iunie. „Corriere della Sera“ primesce din Marsilia scirea, că în Guide Reab, unde lucrăză mai multe sute de muncitori italieni, s'au produs dizele trecute atacuri sângerose între ei și între muncitorii francesi. A trebuit să întrevină miliția, ca să facă ordine.

Londra, 24 Iunie. Se crede, ca sigur, că lordul Salisbury va fi însărcinat cu formarea noului ministeriu. Salisbury a conferit cu șefii unioniștilor și conservativilor.

O nopțe cu Frederic cel mare. D-l Adolf Menzel, nestorul pictorilor germani, celebrăză în acest an a 80 aniversare a neșterii sale, în deplină sănătate. Academia va oferi acestui mare om titlul, special creat, de president onorar, dăr mult mai mare este onorea, pe care Împăratul Wilhelm a preparat-o pentru el. Ideia monarhului este așa de originală, în cât nu mai un iubitor de artă, ca el, a putut să o aibă. Unul dintre tablourile renumite ale d-lui Menzel este *Concertul de flaut la Sans-Souci* (palatul lui Frederic cel mare), care se află în Berlin în muzeul național. Când era să facă acest tablou, artistul a cerut mareșalului Curței de pe acele vremuri, să-i permită a vedă istoricul salonului de musică luminat, dăr a fost refuzat. Împăratul însă a avut ideia de a onora pe pictor, făcându-l să vadă nu numai acea cameră luminată, dăr să vadă în ea și societatea curței în costumele din timpul marelui rege. Noptea trecu, Sans-Souci presenta un aspect strălucit. În fața castelului o trupă din garda gienților era aședată. În sala de intrare se află un adjutant al lui Frederic cel mare, în uniformă de cuirasier, pentru a primi pe invitați; era chiar Împăratul așa de bine deghisat, încât, deși era lumină ca ziua, mulți din cei cari veneau, chiar când dedeau mâna, nu 'l recunoseau d'odată.

Intr'acest timp salonul de musică se umplu. Invitații se grupară în giurul împărătesei, care era, ca și cei-lalți, în costum, cu părul pudrat și cu pălărie cu trei colțuri. Un quartet din musicanții curței, cu broderii și peruci, se aședase în giurul marelui piano și un cântător cu flautul sta în capul bandei musicale a lui Frederic cel mare. Intrēja adunare era grupată tocmăi

*) N. B. Toțe foile române sunt rugate a publica acest apel.

ca în cunoscutul tablou al lui Menzel. Când apărură profesorul Menzel, Împăratul, ca adjutant a lui Frederic cel mare, 'l salută cam în modul următor: I spuse, că regele a audiat dela gardii sôii, că d-l Menzel se află la Postdam, și că dorea să-l vadă la Sans-Souci. D-l Menzel, deși cu totul desconcertat, răspunde însă îndată: „Cred că nu mă înșel, vedând înainte-mi pe Esceleța Sa adjutantul, general Leutulus, șeful regimentului de cuirasieri, și rog pe Esceleța Voastră să exprime Majestăței Sale regelui cele mai respectuoze ale mele mulțumiri.“

Adjutantul-general însoți pe artist în salonul de musică, în care musicanții în acel timp începuse să cânte concertul de flaut al lui Frederic cel mare. D-l Menzel luă un scaun, și Împăratul se aședă alături de el. Era un tablou unic, cu un caracter încântător, cum nu se vede decât odată în viață. Frumosul apartament cu panourile sale albe, cu oglinzile și ornamentele sale delicate auri, luminate de neobișnuită lumină a luminărilor de cêră, și plin cu cea mai înaltă societate în costumele lor esquisse; adaugă la acăsta musica din secolul trecut (între altele un quartet al prințului Luis Ferdinand a fost cântat), toțe acestea prezentau o scenă de un adevăr atât de mare, încât se părea, că ești dus înapoi în timpul lui Frederic cel mare.

Singurul lucru străin cu acăstă scenă era figura lui Menzel într'un simplu frac. După concert, în timpul căruia dr. Ioachim încântă pe auditori cu melodiile lui Bach, un supu a fost servit în sala rotundă de mâncare, alusiune la celebrul „Tafelrunde“ (masa rotundă) a lui Menzel, în care măestru avu locul de onore lângă împărătesa. Prin ușile de sticlă ale sălei se vedeau pe terasă grenadirii, cari făceau gardă.

DIVERSE.

Originea „Mondschein-Sonatei“ de Beethoven. Dintre toțe creațiunile lui Beethoven, „Mondschein-Sonata“, mai ales pentru originalitatea împrejurărilor mișcătoare, în care i s'a dat acest nume, merită a fi citată. Intr'o sêră, marele măestru se plimba prin împrejurimea orașului Bonn. Ca în totdeauna, sufletul lui era departe de lumea esteriôră, el mereu avea gândirea îndreptată spre nouă creațiuni, nouă capd'opore. În plimbarea sa, trecea tocmăi pe lângă o vilă mică, de unde se audea esecutând la pian un fragment din compozițiunea lui, sonata în dodiezi minor. Deșeptat din visele sale, auzi de odată voce dulce, care dicea: — „Ce a-și da eu, decât a-și auzi acăstă piesă esecutându-se de pe note.“ Compozitorul se opri, ascultă și auzind compozițiunea sa esecutată de o mână maestră, se simți atras, fermecat și, mai mult fără să-și dea sêma, ce face, prin o putere irezistibilă urcă iute treptele, deschide ușa și intră. Un tablou frumos i-se prezintă ochilor. O fată ténără sta la pian și esecuta înainte, fără să fi fost jenată de noul venit, în care timp întrebă: — „Frate tu ești?“ Beethoven nu răspunde, decât după ce se termină piesa. El dize, că e musicant și frumșetea musiciei l'a făcut să intre fără a fi anunțat. Fata, după ce termină, rugă pe noul venit să se apropie, decât este musicant, scușându-se, că nul pôte întêmpina, pentru că nu este în stare. Beethoven înainte și avu în fața sa o privesce foarte mișcătoare. Inainte-a sa sta o fată ténără, ca de 10 ani, din al cărei obraz trist și melancolic, eșiau doi ochi mari și frumoși, dăr cari erau stinși, fără viață, morți. El nu se putu îndoii, că avea înainte-i o orbă. O mare și adêncă milă umplu inima artistului, smulgându-i un sunet de durere, sunet, care a fost destul, ca să ajungă la auzul fin al ôrbei, care a înțeles, că acel artist, acel necunoscut, îi purta un mare și călduros interes. Ea comunică streinului că de doi ani, de când suferise de o bôlă grea, perduse vederea pentru totdeauna. Și decât mai trăia, nu o făcea, decât pentru marea dragoste, ce-o avea pentru musică, singura care o consola, care o mai ținea în viață, fără de care de mult ar fi murit de disperare. Apoi se adresă lui Beethoven, se înțelege fără a bănuii cu cine vorbesce, și-l rugă să esecute el acea piesă. Măestrul cedă la rugămintele ôrbei și luând loc la pian, începă să esecute sonata în dodiez minor, pe care ôrba o esecuta fără note, numai după auz. Beethoven fu atât de

emoționat, încât șirioie de lacrimi începă a-i curge pe obraji, și tot sentimental dureros, care-i umplea inima și sufletul, se contopia și se reflecta în sunetele, ce le scotea cu atâta foc de simțăminte, cu atâta estas și transport în lumea necunoscută. De-odată se auzi un strigăt de o bucurie fericită esclamând: — „Acăsta este Beethoven!“ În acel moment rațele argintii ale lunii căduse pe fața tinerei fete și Beethoven îi esplică, că el a vrut să-i dea ei, care nu pôte vedă luna, frumosul tablou al lui de lună, prin mijlocul cântului său. Și'n adevăr, că ténăra orbă vedea și simția pe obrazul său, prin dulcele sunete, scôse din clavir de genialul măestru, razele lunii. Acel tablou atât de mișcător, a fost cauza pentru care Beethoven și-a numit romantica lui compozițiune „Mondschein-Sonata“.

(„Rom. Music.“)

Literatură.

Biblioteca de popularisare. (Editori: Ralian și Ignat Samitca, Craiova). I. P. Jacobsen, scriitorul, ce ne prezintă editorii Bibliotecii de Popularisare în Nr. 5 al publicațiunii, este Danes și unul dintre cei mai originali autori ai literaturii nordice. Êtă ce spune competentul critic G. Brandes despre Jacobsen:

„E cel mai mare colorist al prozelor actuale danese. Cum zugrăvesce el, n'a mai zugrăvit nimeni cu cuvinte în literatura nordică. Limba sa e saturată de culori. Stilul său e armonie de culori. Și e cel mai sentimental, cel mai poetic original al prozei noastre. Tot ce vede el, devine tablou deosebit! Tot ce știe el, capătă o pecete deosebită! E original în formă până la manierism, e plin de simțire în ton până la o stare bolnăvicioasă. Totul la dênșul e condensat, îngâmădit, fără umplutură, fără pauze. „Două lumi“ în câteva pagini. Fiă-care picătură, pe care o pică din isvorul vorbeii lui, e grea, tare ca picătura de elixir, s'eu de otravă, mirositoare ca o picătură de esență parfumată. În chipul lui de a spune e ceva amețitor, îmbătător. E cea mai puternică bețură de acorduri, care s'a fabricat vrodată în prosa nordică“....

Volumul cuprinde 128 pagine și deorece nu costă decât *30 bani*, (15 cr.) ne facem plăcere a-l recomanda cetitorilor noștri, cari cu o sumă atât de neinsemnată vor face cunoscința a celor mai frumoșe romane ale acestui scriitor strein.

Volumele următoare ale „Bibliotecii de popularisare“, ce vor aparea pe viitor regulat, vor cuprinde: Nr. 6 *H. de Balzac*, Novele; Nr. 7 *Alex. Swientochowski*, Din viața poporului; Nr. 8 *Guy de Maupasant*, Pe apă, costând fie-care volum numai câte *30 bani*.

Memorii din 1848/49 de Vasilie Moldovan, broșură elegantă, de 11 côle, format 8°. Prețul unui esemplar e: *50 cr. s'eu 1 corônă*, plus 5 cr. porto postal; pentru România și străinătate *1 franc 50 bani*. Comandele se pot face la adresa: *Traian H. Pop*, publicist, Brașov (Brassó) s'eu la *administrația „Gazetei Transilvaniei“*.

Din „Biblioteca pentru toți“, a librăriei Carol Müller din București (Strada Victoriei 53), a apărut și volumul al 8-lea, intitulat: *România, Roma, Piza și alte opere alese*, de *Jules Michelet*, renumitul istoric și scriitor frances. Volumul viitor va fi: *Castelul Peleş*, schiță istorică și descriptivă, de *Leo Bachelin*. Volumele apărute până acum din „Biblioteca pentru toți“ sunt toțe de cea mai mare valoare și nu putem, decât să recomandăm lăptirea lor cât mai mult în popor, mai ales fiind-că și prețul e cât se pôte de moderat. Costă fiă-care broșură numai *30 bani* (15 cr.), abonate de-odată 10 numere, costă 3 lei, ér 24 numere (un an) 7 lei, primind pe de-asupra gratis și franco romanul „Poveste tristă“, care singur costă 1 leu 50 bani.

In tipografia „A. Muresianu“ din Braşov a apărut: Povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, vierit şi pădurit, de Ioan Georgescu. O carte foarte folositoare pentru plugari, scrisă în stil uşor de priceput. Cartea are 136 pag. şi costă 25 cr. De vânzare la tipografia „A. Muresianu“ în Braşov, şi la autorul în Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

Non! este titlul unei frumoase colecţiuni de scrieri diverse, de Laura Vampa. — 165 pag. Preţul 2 lei.

In tipografia arhiepiscopescă Silvestru Morariu-Andrievici din Cernăuţi (Bucovina) a apărut: Carte de cetire pentru cursul de repeţire, de Nicolae Ieremievici-Dubcu, învăţător la şcola de aplicaţie a pedagogiului i. r. în Cernăuţi. Cartea conţine 117 bucăţi de cetire alese, de diferiţi scriitori buni. Preţul unui exemplar de 260 pag. format mare costă numai 80 cr., legat 1 fl.

In editura librăriei Carol Müller din Bucureşti (Calea Victoriei 53) a apărut romanul original Lume nouă şi lume vechiă, de Duiliu Zamfirescu. Format estetic de 206 pag., tipar frumos. — Preţul 3 lei.

Schiţe, de I. C. Panţu. (In plasă; In Baltă; Cale grea; La Cōde; La cărciuma lui Tiriplicu.) O broşură formată mică de 112 pag. Se poate procura la librăria N. I. Ciurcu, Braşov, cu 30 cr.

Logofetului Matei, novelă de I. C. Panţu, formată mare 105 pagini. Costă 40 cr.

Cursul la bursa din Viena.

Table with exchange rates for Vienna from June 24, 1895. Includes items like 'Renta ung. de aur 4%', 'Renta de corone ung. 4%', etc.

Cursul pieţei Braşov.

Table with market prices for Braşov from June 25, 1895. Includes items like 'Bancnote rom. Camp.', 'Argint român. Camp.', etc.

Nr. 7074-1895.

PUBLICAŢIUNE

Comuna oraşenească Braşov (în Ungaria) intenţionează de a vinde per trupina venitul materialului de lemne pro 1893, până inclusive 1895 din pădurile de pe teritoriul Săcelelor, şi anume:

- 1. In revierul Cernat „în partea de pădure „Dávid Márton-völgye“ 1067 m³ lemne de fag şi 3756 m³ lemne de brad.
2. In partea de pădure, „Kiság“ (cerul Satulung) 15399 m³ lemne de fag.
3. In revierul „Zizin,“ în partea de pădure „Sugó“ 1272 m³ lemne de fag, şi 925 m³ lemne de brad; în partea de pădure „Tejkő“ 1397 m³ lemne de fag, şi 1118 m³ lemne de brad; în partea de pădure „Nagy sugó patak“ 694 m³ lemne de fag, şi 1050 m³ lemne de brad.

Oferenţii au de a-şi aşterne ofertele provădute cu timbru de 50 cr., cel mult până în 4 Iulie a. c. înainte de prânz la 12 ore la primarul oraşului Braşov.

Ofertele au de a conţine un vadiu de 3%, din suma oferată; acest vadiu se poate estinde atât asupra întregului material de lemne, cât şi asupra singuraticelor părţi de pădure.

Deschiderea ofertelor va avé loc în 4 Iulie a. c. după prânz la 3 ore în biroul primariului.

Braşov, 8 Iunie 1895.

Magistratul oraşenesc.

A v i s!

Prenumeraţiunile la Gazeta Transilvaniei se potú face şi reînvi ori şi când dela 1-ma şi 15 a fá-carei luni. Domnii abonatú se binevoiască a aráta în deosebú, când voiesc ca espedarea se li-se facá după stilul nou.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1895.

Table titled 'Budapesta - Predeal' showing train schedules between stations like Viena, Budapesta, Szolnok, Oradea-mare, etc.

Table titled 'Ghiriş - Turda' and other sections showing train schedules between Ghiriş, Turda, Copşa-mică, Sibiu, Simeria, Hunedóra, Braşov, Zerneşti, Mureş-Ludoş, Bistriţa, Arad-Timişóra, Careii-mari, Zelău, Sighişóra-Odorheiu-săcuesc.

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţi cu linii mai negre însemnăză orele de nópte.